

לעילוי נשמת הר' אברהם יוסף שמואל אלתר בן הר' טוביה ז"ל

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sha'arei Tefillah Publication
29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת ראה - Shabbos Parshas Re'eh

כ"ה מנחם אב תש"ס - August 26, 2000

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 7:20 * שקיעה/יום השבת - 7:38
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:01 צאת הכוכבים/מעריב - 8:28
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:37 לשיטת רבינו תם - 8:50
מ"י שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

מדעת עליון

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה וגו' (יא-כו)
כתבו המפרשים, על שום מה פותח משה את דבריו לבני ישראל בלשון יחיד - "ראה אנכי נתן לפניכם היום" - לכל אחד ואחד ידבר? לפי שבא להדגיש כאן שתיקון הכלל - דהיינו כל בני ישראל - תלוי בתיקונו של הפרט - כלומר, צריך היחיד שבישראל לתקן את עצמו כדי שיהיה תיקון כללי לכל העם. התורה פונה אפוא לכל אדם ואומרת לו - אם אתה רוצה לחיות בחברה מתוקנת, צא תחילה ותקן את עצמך!
והנה החתם סופר, הגמ"ר משה סופר זצ"ל קושר את לשון הכתוב שלפנינו למאמר של חכמינו ז"ל בגמ' (קידושין מ:): "לעולם יראה אדם עצמו (ואת העולם כולו) כאילו חציו חייב וחציו זכאי. עושה מצוה אחת אשריו, שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות. עבר עבירה אחת אוי לו, שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה" ע"כ.
על יסוד מאמר זה מובנת לנו הקריאה, המושמעת בתחילת הפרשה, לכל יחיד ויחיד. "ראה ברכה וקללה" - התבונן ודע, שבכל מעשה טוב שאתה עושה, אפילו טובה וחסד פרטית, הנך מביא לך ולכל העולם כולו ברכה ושפע ממש. אמנם, כמו כן הפוך, אם אתה תהיה עסוק במעשים רעים, אפילו יחיד לעצמו, לא יהיה לך ולשאר אנשים אלא קללה ורעה חלילה.

והניח לכם מכל אויביכם מסביב וישבתם בטח וגו' (יב-י)
לכאורה קצת קשה כפל הלי בדברי הכתוב שלפנינו. שאם בני ישראל

וכי ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו ... ונתת בכסף וכו' (יד-כז, כה)

The Torah here seems to reverse the cause and effect. It tells us, "If the road will be too long, because you will not be able to carry it." It seems that the Torah is saying that the reason the road is too long is because one cannot carry his fruit to Jerusalem. Therefore, he may redeem it with money. But isn't the opposite true? If the road is long, it is not because one cannot carry - one cannot carry because the road is too long! Why did the Torah reverse the phrase?

Answers R' Moshe Feinstein ZT"L the Torah is telling us an important message in the psyche of mitzvah observance. "The road will be too long, because you will not be able to carry it." No one says the road is too long because of sheer distance: it is too long because you do not want to carry the load. If one, however, carries his package with joy then the road is not a long one. If one feels that he is carrying too heavy a burden, then the road, no matter the distance, will always be too long.

No matter how difficult a mitzvah seems, if one observes it with a smile, with joy and with pleasure, he will be able to carry the mitzvah for long distances. He will not only carry it a long distance for him or herself, he will carry it for generations to come.

הוא היה אומר

The R"osh, Rabbeinu Asher ZT"L would say:

"The Torah wishes Bnei Yisroel to understand that even if their mortal fathers die, they will never be orphans because Hashem, the Father of all Yisroel, is eternal."

R' A. Perlowitz ZT"L would say:

"I truly believe there is more regret over what we fail to do than over decisions made which turn out badly."

R' Yosef Yoizel of Novordok ZT"L:

"A yeshiva is not measured by how many good students and how many bad students it contains, but by how it defines "good" and "bad!"

MANY THANKS TO MR. AND MRS. CHAIM LOBE AND FAMILY
FOR SPONSORING THIS ISSUE

For information please call 914-362-4380/E-Mail TorahTavlin@aol.com.

me. What are we waiting for?"

R' Isser Zalman realized that he could no longer keep his motivations to himself. "I'll explain," he said hesitantly. "When one employs a worker, he is also indebted to his employee. In addition to the paycheck he is responsible for the worker's feelings, working conditions and welfare. He is responsible to provide a safe environment, suitable provisions, and above all *mentchlechkeit*."

"As I walked up the steps to the apartment, I heard the young woman who comes once a week to help with the housework, in the kitchen. She was mopping the floor and singing while she mopped. I knew that if we were to walk right in she would have become embarrassed and stopped her singing. But you see, my dear nephew, the singing helps her through her work, and I do not want to make her work the slightest bit harder, or deny her the joy of her singing. Despite the cold, I felt that we should wait outside until she finishes her work and song. Then we can go in."

TORAH GEMS

פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו וגו' (טו-ה)

The *gemara* (בבא בתרא י.) tells the story of Rav Papa, who was climbing a ladder, when the rung on which he had placed his foot broke, and he all but fell from the ladder. Rav Chiya bar Rav from Difta suggested that perhaps Rav Papa had, on some occasion, not given charity or sustained a poor man who had turned to him for help and that was the cause for his mishap. The question is, of all the *mitzvos* listed in the *Torah*, what made Rav Chiya pick this one? Perhaps his punishment was due to one of the other *Taryag mitzvos*, or even to a מצוה דרבנן - a *Rabbinic commandment*, and not to the *mitzvah* of *tzedakah*?

Answers the *Vilna Gaon*, R' Eliyohu of Vilna ZT"L when the *Torah* writes of the *mitzvah* of *tzedakah*, the words that are written are - טעמי המקרא - "Open up your hand to him". The commonly known as the "*Trupp*" - or the tune that is under the words "פתח תפתח" are called "דרגא תביר" - which literally translates in Aramaic, as "a broken ladder". It is quite obvious, therefore, explains the *Gr"a*, why Rav Chiya suggested out of all the *mitzvos* to be found, the *mitzvah* of charity to explain the broken ladder. Everything can be found within the *Torah* - one just has to know where to look!

מובטחים שתהיה להם מנוחה מכל אויביהם מסביב, מובן מאליו שישבו בטח בארצם. מדוע בכל זאת נאמר כאן במפורש "וישבתם בטח"?

והשיב הגמ"ר יונתן אייבשיץ זצ"ל בס' תפארת יונתן שאין הכוונה לביטחון מאויב חיצוני, אלא לקיום ה"שלוש בית" בקרב שבטי ישראל בארץ היעודה. אי"כ מצינו כאן שתי הבטחות טובות לבני ישראל: אחד, שתהיה להם מנוחה מן הגוים היושבים מסביב לגבולות הארץ. וגם, שישורר שלום פנימי בין חלקי העם השונים.

ובאמת יש להוסיף שה"וישבתם בטח" הוא תנאי הכרחי לקיום ההבטחה של "ויהניח לכם מכל אויביכם מסביב". כלומר, בשעה ששורר שלום בין חלקי העם ואין ישראל מופלגים לכתות ולמפלגות המנצחות זו בזו בדיבור ובמעשה, אז אינם צריכים לחשוש מן האויבים הנכרים, היושבים מסביב לארצם. וכן שנינו במדרש תנחומא (כט-ט) "אין ישראל נגאלים עד שיהיו כולם אגודה אחת, וכשהם אגודים - הם מקבלים פני השכינה" - ואז לא יהיו צריכים לפחד כלל וכלל מהאויבים ושונאים מסביב לארץ ישראל.

מעשה אבות....סימן לבנים

כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים וכו' (טו-יב)

It was a cold and blustery winter's day and the *Rosh Yeshiva* of *Yerushalayim*, R' Isser Zalman Melzer ZT"L, was returning home from a long day in the *Yeshiva*. Accompanied by his nephew, R' Dovid Finkel ZT"L, who normally walked him home, the *Rosh Yeshiva* began to ascend the steps to his apartment. Suddenly, R' Isser Zalman stopped and retreated down the old staircase as if he had forgotten something. As he reached the street, he began to wander aimlessly back and forth, in thought. His nephew followed with respect, albeit curious as to the reason for this change of plans. But soon, he began to wonder about the strange actions of the *Torah* sage. "Did Reb Isser Zalman forget something - why didn't he enter his home?"

The winds continued to blow, and despite the chill, R' Isser Zalman walked back and forth outside his home. About 15 minutes passed and once again, the *Rosh Yeshiva* walked slowly up the stairs, waited, and then headed back down. His nephew could not contain himself, "Please, *Rebbe*," he pleaded. "Tell me, what's the matter?"

R' Isser Zalman just shrugged and said, "Just wait a few more moments. Please."

They again waited for a few minutes, and soon R' Dovid could not contain himself. "But, dear uncle, it's really getting cold. Please answer